

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ СИНДРОМУ ЕМОЦІЙНОГО ВИГОРАННЯ У ПРАЦІВНИКІВ ІНФЕКЦІЙНИХ ЛІКАРЕНЬ

НАУКОВО-ДОСЛІДНА ГРУПА:

Кателевська Наталія Миколаївна

канд. мед. наук, доцент кафедри гігієни та екології No1

Дяченко Ірина Олексіївна

канд. мед. наук., доцент кафедри гігієни та екології No1

Пелих Іван Миколайович

здобувач вищої освіти І медичного факультету

Харківський національний медичний університет

УКРАЇНА

Професія лікаря пов'язана з постійним емоційним напруженням, що безперервно впливає на психічний стан та є фактором, який здатен спровокувати розлади фізичного та психічного здоров'я. Одним з найбільш розповсюджених розладів нервового стану є емоційне вигорання. В залежності від важкості, напруженості, інтенсивності роботи медичного працівника розвиток емоційного вигорання може носити різноманітний характер. Основні проблеми даного стану пов'язані з недостатніми знаннями відносно виникнення, лікування та профілактики синдрому емоційного вигорання [1, 2].

Особливо гостро ці питання постають при аналізі факторів ризику виникнення та розвитку емоційного вигорання у медичного персоналу спеціалізованих лікарень, зокрема, інфекційних.

Ціль роботи: проаналізувати особливості розвитку синдрому емоційного вигорання серед медичного персоналу спеціалізованих медичних закладів, на прикладі інфекційних лікарень.

Методи дослідження. Аналіз особливостей розвитку синдрому емоційного вигорання серед медичного персоналу інфекційних лікарень проведено за допомогою тестових методик визначення рівня емоційного вигорання та «здатності до співчуття» [3]. Опитування проводилось на базі Харківської обласної клінічної інфекційної лікарні. Тест пройшли 112 осіб, з них 54 лікарів та 58 медичних сестер.

За результатами тесту $(34,82 \pm 4,50)\%$ працівників знаходяться у фазі емоційного вигорання. Психо-емоційний стан осіб даної групи характеризується роздратованістю, небажанням працювати, проявляється агресія. При цьому явище деперсоналізації виявлено у $(23,21 \pm 3,98)\%$ анкетованих осіб. Психо-емоційний стан медичних працівників також характеризується байдужістю, формальним та недбалим виконанням своїх обов'язків, відсутністю співчуття до хворого, чіпляння на людей «ярликів». В той же час, кількість лікарів, які задоволені своєю професією за результатами тесту становить $(41,07 \pm 4,65)\%$. Порівняно з лікарями у молодшого медичного персоналу стан байдужості зареєстровано у більшій кількості анкетованих $(44,64 \pm 4,70)\%$ проти $(23,21 \pm 3,98)\%$. Аналіз характеру роботи свідчить про менш вигідні фінансові умови праці та специфічний характер роботи із хворими. Особливої уваги потребує той факт, що частіше синдром емоційного вигорання та більш виражена його ступінь виражені у медичних працівників, які за розподілом обов'язків частіше контактують з особами хворими на ВІЛ, туберкульоз та інші тяжкі захворювання.

Таким чином, можна зробити висновок про значний вплив особливостей внутрішньолікарняного середовища, умов праці та особливостей контингенту хворих на формування синдрому емоційного вигорання у медичного персоналу спеціалізованих лікарень. При цьому особливого значення набуває стратегія щодо своєчасного виявлення первинних змін психо-емоційного стану медичних працівників, що можуть передувати формуванню синдрому емоційного вигорання, та корекція відповідних станів. Особливу увагу слід приділяти молодшому медичному персоналу, як контингенту, що працює у

більш несприятливих умовах, щодо ризиків виникнення стресу та психо-емоційних розладів.

Список використаних джерел:

1. Shanafelt, T. D., Hasan, O. & Dyrbye, L. N., et al. (2015). Changes in burnout and satisfaction with work-life balance in physicians and the general US working population between 2011 and 2014. Mayo Clin Proc, (90), 1600-1613.
2. Imo, U. O. (2017). Burnout and psychiatric morbidity among doctors in the UK: a systematic literature review of prevalence and associated factors. Psychiatrist, (41), 197-204.
3. Водоп'янова, Н. Є. & Старченкова, Е. С. (2005). Синдром вигорання. Діагностика і профілактика. СПб.: Пітер: Пітер принт.
4. Kwart, P., Pietrzak, J. & Miskowicz, D., et al. (2016). Personality traits and styles of coping with stress in physicians. Pol Merkur Lekarski, (40), 301-307.
5. Salvagioni, D. A. J., Melanda, F. N. & Mesas, A. E., et al. (2017). Physical, psychological and occupational consequences of job burnout: a systematic review of prospective studies. PLoS ONE, (12), 9-16.